

Observatorul European pentru
Droguri și Toxicomanie

ESPAD

Rezumat

Raportul ESPAD pe 2011

Consumul de substanțe în rândul elevilor din 36 de țări europene

Aviz juridic

Această publicație a Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT) este protejată de dreptul de autor. OEDT nu acceptă nicio responsabilitate sau răspundere pentru oricare dintre consecințele care decurg din utilizarea datelor cuprinse în acest document. Conținutul acestei publicații nu reflectă în mod necesar opiniile oficiale ale partenerilor OEDT, ale statelor membre ale Uniunii Europene sau ale oricărei instituții sau agenții a Uniunii Europene.

Numeroase informații suplimentare referitoare la Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet. Acestea pot fi accesate prin serverul Europa (<http://europa.eu>).

Europe Direct este un serviciu care vă poate ajuta să obțineți răspunsuri la întrebările referitoare la Uniunea Europeană.

Număr de telefon apelabil gratuit (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Anumiți operatori de telefonie mobilă nu permit accesul la numere cu prefixul 00 800 sau taxează aceste apeluri.

Prezentul rezumat este disponibil în limbile bulgară, spaniolă, cehă, daneză, germană, estoniană, greacă, engleză, franceză, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, olandeză, poloneză, română, slovacă, slovenă, finlandeză, suedeză, croată și norvegiană. Toate traduceri au fost realizate de Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene. Datele de catalog pot fi găsite la sfârșitul prezentei publicații.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2012

ISBN: 978-92-9168-525-7

doi: 10.2810/59381

© Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie, 2012
Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

**Observatorul European pentru
Droguri și Toxicomanie**

Cais do Sodré, 1249-289 Lisabona, Portugalia
Tel. (351) 211 21 02 00 • info@emcdda.europa.eu
www.emcdda.europa.eu

Cuprins

Cuvânt înainte	4
Rezumat	5
Metodologie și calitatea datelor	5
Țigările	6
Alcoolul	6
Drogurile ilicite	9
Alte substanțe	10
Observații finale	11
Cifre cheie privind consumul de droguri	14

Autori:

Björn Hibell, Consiliul Suedez de Informații privind Alcoolul și alte Droguri (CAN), Stockholm, Suedia.

Ulf Guttormsson, Consiliul Suedez de Informații privind Alcoolul și Alte Droguri (CAN), Stockholm, Suedia.

Salme Ahlström, Departamentul Alcool și Droguri, Institutul Național pentru Sănătate și Bunăstare (THL), Helsinki, Finlanda.

Olga Balakireva, Institutul de Economie și Prognoze (NASU), Kiev, Ucraina.

Thoroddur Bjarnason, Departamentul de Științe Sociale, Universitatea din Akureyri, Islanda

Anna Kokkevi, Institutul Universitar de Cercetare pentru Sănătatea Psihică, Atena, Grecia.

Ludwig Kraus, Institutul de Cercetări Terapeutice (IFT), München, Germania și Centrul de cercetări sociale cu privire la alcool și droguri, (SoRAD), Stockholm University, Stockholm, Suedia

Referințe bibliografice ale raportului integral:

Hibell, B., Guttormsson, U., Ahlström, S., Balakireva, O., Bjarnason, T., Kokkevi, A. și Kraus, L. (2012), Raportul ESPAD 2011. Consumul de substanțe în rândul elevilor din 36 de țări europene. Consiliul Suedez de Informații privind Alcoolul și alte Droguri, Stockholm, Suedia.

Detalii despre cum puteți obține raportul integral sunt disponibile la adresa:
<http://www.espad.org>

Cuvânt înainte

Avem plăcerea de a prezenta principalele rezultate ale raportului întocmit în urma anchetei realizate în școlile europene în 2011, în cadrul Proiectului european de anchete în școli privind consumul de alcool și alte droguri (ESPAD).

ESPAD este o rețea de cooperare formată din echipe independente de cercetare din peste patruzeci de țări europene și cel mai amplu proiect transnațional de cercetare din lume cu privire la consumul de substanțe în rândul adolescenților. Acest rezumat extins include sinteza raportului ESPAD, precum și alte nouă grafice și un tabel suplimentar. Îl punem la dispoziție în format electronic în 23 de limbi, iar în formă tipărită în patru limbi, pentru a asigura o cât mai largă difuzare a rezultatelor în Europa. Rezumatul vine în completarea raportului integral, care este disponibil în limba engleză.

Acest rezumat multilingv este un produs al cooperării tot mai strânse dintre OEDT și ESPAD. Obiectivele noastre comune sunt: extinderea accesului la informațiile și expertiza privind consumul de alcool și alte droguri în rândul elevilor, dezvoltate de proiectul ESPAD, îmbunătățirea disponibilității, calității și comparabilității datelor anchetelor realizate în școli și dobândirea unei complete înțelegeri analitice pe baza datelor disponibile în acest domeniu.

Mandatul OEDT este de a colecta, analiza și difuza informații concrete, obiective, de încredere și comparabile privind situația drogurilor în Europa. Cooperarea cu organizații europene și internaționale din domeniul drogurilor este esențială pentru activitatea OEDT ca mijloc de îmbunătățire a înțelegerii fenomenului global al drogurilor.

Datele ESPAD au devenit o componentă din ce în ce mai importantă a rapoartelor OEDT și oferă informații valoroase pentru obținerea unei imagini despre tinerii din Europa. Proiectul ESPAD asigură o abordare unitară în colectarea informațiilor privind consumul de substanțe în rândul elevilor cu vârste între 15 și 16 ani din Europa și permite evaluarea tendințelor în timp. Acesta este cel de-al doilea rezumat multilingv sprijinit de OEDT. Agenția a oferit, de asemenea, ajutor financiar pentru colectarea datelor în cadrul anchetei ESPAD în școlile din șase țări balcanice, prin intermediul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA).

Am dori să profităm de această ocazie pentru a le mulțumi tuturor partenerilor guvernamentali și neguvernamentali din țările ESPAD care contribuie la finanțarea, colectarea datelor, analiza și diseminare acestei lucrări importante. Activitatea proiectului ESPAD nu ar fi fost posibilă fără sprijinul generos al Ministerului Sănătății și Afacerilor Sociale din Suedia.

Wolfgang Götz, Director OEDT

Björn Hibell, Coordonator ESPAD

Rezumat

Principalul scop al Proiectului european de anchete în școli privind consumul de alcool și alte droguri (*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*, ESPAD) este de a colecta date comparabile privind consumul de substanțe în rândul elevilor europeni cu vârste între 15 și 16 ani, pentru a urmări tendințele de la nivelul țărilor considerate separat și împreună. Până în prezent, în cadrul proiectului au avut loc cinci valuri de colectare de date. Prima anchetă s-a desfășurat în 26 de țări în 1995, în timp ce colectarea de date din 2011 a fost efectuată în 37 de țări. Rezultatele pentru 2011 sunt disponibile însă numai pentru 36 de țări, deoarece Insula Man a colectat date, însă din nefericire nu a avut posibilitatea să furnizeze rezultate.

Acest rezumat prezintă rezultatele principale ale anchetei realizate în 2011 în țările ESPAD, precum și concluziile referitoare la tendințele pe termen lung. O primă secțiune oferă o succintă prezentare generală a metodologiei.

La baza proiectului de colaborare au stat echipe de cercetare independente din țările participante. La colectarea de date ESPAD din 2011, au luat parte peste 100 000 de elevi din următoarele țări: Albania, Belgia (Flandra), Bosnia și Herțegovina (Republica Srpska), Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Insulele Feroe, Finlanda, Franța, Germania (cinci landuri), Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Insula Man, Italia, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Malta, Republica Moldova, Monaco, Muntenegru, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Federația Rusă (Moscova), Serbia, Slovacia, Slovenia, Suedia, Ucraina și Regatul Unit.

Spania, asemenea Statelor Unite ale Americii nu este o țară ESPAD. Totuși, ca rezultat al unei strânse colaborări cu Proiectul ESPAD încă din 1995, datele din Ancheta națională despre droguri în rândul elevilor din Spania au fost incluse ori de câte ori a fost posibil și a existat comparabilitate și sunt disponibile în cadrul Raportului ESPAD 2011.

Metodologie și calitatea datelor

Pentru a furniza date cât mai comparabile, anchetele se realizează utilizând chestionare comune și în

conformitate cu o metodologie standardizată. Datele sunt colectate, în cea mai mare parte, primăvara, iar populația țintă din 2011 a fost formată din elevi născuți în 1995, cu o vârstă medie de 15,8 ani în momentul colectării datelor.

Datele sunt colectate prin chestionare individuale administrate simultan la nivelul clasei. Elevii răspund la chestionare, păstrându-și anonimitatea, în clasă, profesorii sau asistenții de cercetare având rol de coordonatori de teren. Eșantioanele pe clase din 2011 sunt reprezentative la nivel național, cu patru excepții: în Belgia, ancheta a fost realizată numai în partea vorbitoare de limbă olandeză (Flandra), în Bosnia și Herțegovina a acoperit doar Republica Srpska, în Cipru studiul a fost realizat doar în zonele controlate de guvern, în Germania au participat doar cinci din șaisprezece landuri (Bundesländer), iar în Federația Rusă colectarea datelor s-a limitat la orașul Moscova.

Conținutul prezentului raport internațional se bazează pe rapoarte de țară standardizate și seturi de date furnizate coordonatorilor și administratorului bazei de date ESPAD. Câteva țări au întâmpinat unele probleme minore de natură metodologică, dar acestea nu au avut o asemenea importanță încât să amenințe serios comparabilitatea rezultatelor, iar pentru majoritatea țărilor se apreciază că studiile prezintă validitate globală crescută, chiar dacă trebuie recunoscut faptul că, fără îndoială, contextul cultural național în care elevii au răspuns la întrebări a variat. Ca măsură de precauție referitoare la rata mică de participare a școlilor, comparabilitatea datelor din Regatul Unit se consideră a fi limitată.

Eșantioanele pe țări s-au apropiat sau au depășit de cele mai multe ori ca mărime numărul de clase necesare pentru atingerea numărului recomandat de 2 400 de elevi participanți. Excepție fac țările mici, unde volumul eșantionului a fost mai mic, chiar dacă au fost incluși în anchetă toți elevii relevanți.

Diferențele mici în estimările punctuale dintre țări sau în timp trebuie interpretate cu prudență. Schimbările observate între 2007 și 2011 la nivelul țărilor considerate fiecare în parte au fost testate din punct de vedere al semnificației statistice a diferențelor, în timp ce schimbările mai mici de patru puncte

procentuale față de colectările anterioare de date nu sunt recunoscute drept modificări reale. Diferențele din 2011 între băieți și fete au fost analizate, de asemenea, în privința semnificației statistice a diferențelor la nivel național.

Rezultatele din 2011 pentru opt variabile principale sunt prezentate în continuare într-un tabel centralizator, în care scăderile semnificative comparativ cu 2007 sunt marcate cu verde, iar creșterile corespunzătoare cu roșu.

Țigările

La începutul chestionarului sunt adresate câteva întrebări referitoare la fumat. În medie, în cadrul anchetei din 2011, 54 % din elevii din țările participante au raportat că au fumat cel puțin o dată, iar 28 % au consumat țigări în ultimele 30 de zile. Două procente din totalul elevilor au fumat cel puțin un pachet de țigări pe zi în ultimele 30 de zile.

Clasamentul țărilor în ceea ce privește consumul pe parcursul vieții și consumul relativ recent (ultimele 30 de zile) este aproximativ același. Țările cu prevalență mare în ceea ce privește consumul de țigări în ultimele 30 de zile sunt Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Franța, Letonia, Monaco și Slovacia (aproximativ 40 %), iar țările cu prevalență mică sunt Albania, Islanda, Muntenegru și Norvegia (aproximativ 12 %). Nu se evidențiază un tipar geografic anume.

De asemenea, în țările în care sunt mai mulți elevi care fumează, probabilitatea ca aceștia să raporteze că țigările pot fi obținute ușor este mai mare. Un debut timpuriu în ceea ce privește fumatul (la vârsta de 13 ani sau mai devreme) este asociat, la nivel agregat, cu niveluri ridicate de consum în ultimele 30 de zile. În medie, 7 % din elevi au afirmat că fumau țigări zilnic la vârsta de 13 ani sau mai devreme.

La nivel agregat, diferențele dintre sexe în 2011 sunt neglijabile în ceea ce privește fumatul în ultimele 30 de zile, în timp ce în 1995 și 1999 a fost vizibilă o mică diferență între sexe, cu mai mulți băieți care fumează. Cu toate acestea, la nivelul țărilor considerate separat se pot observa, de asemenea, diferențe mari între sexe de la o țară la alta. Au existat diferențe semnificative între băieți și fete în unsprezece țări, cu valori mai mari în cazul băieților în șase țări iar în cazul fetelor în cinci țări. De exemplu, băieții s-au situat cu 16 puncte procentuale deasupra nivelului fetelor în Albania, Cipru și

Republica Moldova și, invers, fetele s-au situat cu 15 puncte procentuale deasupra nivelului băieților în Bulgaria și Monaco.

În țările pentru care există date colectate în cadrul tuturor celor cinci anchete, se poate observa pentru consumul de țigări în ultimele 30 de zile o scădere de 7 puncte procentuale între 1999 și 2007, situația rămânând însă neschimbată în 2011 comparativ cu 2007.

Între ultimele două anchete, proporția elevilor care au fumat în ultimele 30 de zile a crescut în mod semnificativ în șapte țări dar a scăzut în cinci țări. Unele creșteri au fost evidente, de 13 puncte procentuale în Monaco și 10 în Portugalia. Comparativ cu 1995, țările cu cele mai mari scăderi (20 de puncte procentuale sau mai mult) sunt Islanda, Irlanda și Norvegia. În nicio țară nu se înregistrează creșteri în mod continuu de la un val de colectare la celălalt.

Alcoolul

Exceptând Islanda, în toate țările ESPAD, cel puțin 70 % din elevi au consumat alcool cel puțin o dată în viață, cu o medie de 87 % în ancheta din 2011. Valorile medii privind consumul în ultimele 12 luni și în ultimele 30 de zile sunt 79 % și, respectiv, 57 %. Pentru toate cele 3 perioade de timp, s-au observat mici scăderi din 2003 până în 2007 și ulterior până în 2011. Desigur, aceste cifre medii se bazează pe cifre extrem de divergente de la o țară la alta. De exemplu, consumul de alcool în ultimele 30 de zile a fost raportat de peste 75 % din elevii din Republica Cehă și Danemarca, dar numai de 17 % din elevii din Islanda și de 32 % din Albania. Nu există un tipar geografic clar, însă țările cu proporții relativ reduse se găsesc în mare parte printre țările nordice și țările balcanice.

Cifrele medii naționale pentru prevalența pe parcursul vieții, în ultimele 12 luni și în ultimele 30 de zile sunt aproximativ aceleași pentru băieți și pentru fete, iar când apar diferențe, prevalența este aproape întotdeauna mai mare în rândul băieților. De exemplu: în 15 țări există în mod semnificativ mai mulți băieți decât fete care au consumat alcool în ultimele 30 de zile, în timp ce fetele reprezintă majoritatea în doar trei țări (Islanda, Letonia și Suedia). În plus, în cadrul fiecărei perioade de timp, când este vorba despre obiceiul de a bea mai des, proporțiile sunt, de obicei, mai mari în rândul băieților.

În rândul elevilor care au raportat cantitățile diferitelor băuturi alcoolice pe care le-au consumat în cea mai recentă zi în care au consumat alcool, consumul mediu estimat a fost diferit între sexe, băieții consumând cu o treime mai mult decât fetele (mediile din 2011 au fost de 5,8 față de 4,3 centilitri de alcool 100 %). O diferență semnificativă în acest sens poate fi observată în aproape toate țările. Cu toate acestea, în unele țări (Islanda și Suedia), cantitățile medii au fost aproximativ aceleași în rândul fetelor și băieților. În marea majoritate a țărilor, berea este băutura alcoolică predominantă în rândul băieților. Băuturile spirtoase reprezintă cel mai important tip de băutură în rândul fetelor în peste jumătate din țări. În medie, aceste două tipuri de băuturi reprezintă împreună aproximativ 70 % din consumul total în rândul elevilor.

Există diferențe mari între țări. În cea mai recentă zi de consum, elevii din Danemarca au consumat, în medie, o cantitate de trei ori mai mare decât elevii din Albania, Republica Moldova, Muntenegru și România. Valori mari pentru acest consum se înregistrează în mare parte în rândul elevilor din țările nordice și din țările Insulelor Britanice, în timp ce țările care înregistrează valori mai mici ale cantității consumate sunt de cele mai multe ori din Europa de Sud-Est. Cantitățile medii consumate în cea mai recentă zi de consum au fost aproximativ aceleași în 2011 și 2007. Cu toate acestea, la nivel de țară, acestea au crescut în 2011 în mod semnificativ în zece țări, dar au scăzut doar în patru țări.

La nivel de țară, nu există o legătură (statistică) între proporția elevilor dintr-o țară care au consumat alcool în ultimele 30 de zile și valoarea cantităților consumate în cea mai recentă zi de consum. Aceasta înseamnă că deopotrivă valorile medii ridicate ca și cele scăzute ale consumului exprimat în volum de alcool pur pot fi constatate atât în țări cu o frecvență mare a consumului cât și în țări cu frecvență mică.

La nivel de țară, există o puternică legătură între consumul raportat de alcool în cea mai recentă zi de consum și nivelul perceput al intoxicației alcoolice în ziua respectivă. Astfel, în țările în care elevii au raportat consumul unor cantități mai mari de alcool, aceștia au raportat, de asemenea, niveluri mai ridicate de intoxicație alcoolică.

O altă modalitate de a măsura starea de ebrietate este de a întreba elevii cât de des au consumat cinci sau mai multe băuturi în cadrul aceleiași ocazii în ultimele 30 de zile. Această măsură a „consumului

ocazional excesiv” a suferit una dintre cele mai evidente schimbări în rândul fetelor pe parcursul valorilor de colectare ESPAD, media la nivel agregat crescând de la 29 % în 1995 la 41 % în 2007. În cadrul anchetei din 2011, această cifră a scăzut însă la 38 %. În rândul băieților, această cifră este, de asemenea, puțin mai mică în 2011 (43 %) față de 2007 (45 %) și, astfel, relativ apropiată de cifra din 1995 (41 %).

Diferența medie între sexe s-a redus de la 12 puncte procentuale în 1995 la 5 în 2011, însă chiar și în cadrul ultimei anchete, un număr semnificativ mai mare de băieți decât de fete au raportat un consum ocazional excesiv în 22 din țările ESPAD. Cu toate acestea, într-o țară (Suedia), proporția a fost semnificativ mai mare în rândul fetelor. Alte trei țări nordice (Finlanda, Islanda și Norvegia) fac parte din grupul celor zece țări ESPAD în care cifrele din 2011 au fost aproximativ aceleași pentru fete și pentru băieți. Celelalte țări din acest grup sunt cele două țări ale Insulelor Britanice — Irlanda și Regatul Unit (comparabilitate limitată) — Franța și țara învecinată Monaco și alte câteva țări din diferite zone ale Europei (Belgia -Flandra; Estonia și Federația Rusă - Moscova).

Două țări nordice au valori care se află la capetele opuse ale scăzii în ceea ce privește consumul ocazional excesiv. Proporția elevilor din Islanda care au raportat în 2011 că au avut acest comportament în ultimele 30 de zile a fost de 13 %, în timp ce proporția elevilor din Danemarca a fost de peste patru ori mai mare (56 %). Privind harta, nu se poate observa un tipar geografic anume.

În perioada dintre ultimele două anchete, cifrele referitoare la consumul ocazional excesiv au crescut semnificativ în patru țări (Cipru, Grecia, Ungaria și Serbia), în timp ce se poate observa o scădere semnificativă în nouă țări cu date comparabile, din care patru țări nordice, Insulele Feroe, Islanda, Norvegia și Suedia. Cele mai mari creșteri, de aproximativ 10 puncte procentuale, s-au înregistrat în Cipru și Ungaria, iar cele mai mari scăderi, de 9 puncte procentuale, au avut loc în Insulele Feroe și în Islanda.

În medie, aproape șase elevi din zece au consumat cel puțin un pahar de alcool la vârsta de 13 ani sau mai devreme, iar 12 % au ajuns în stare de ebrietate la aceleași vârste. În medie, mai mulți băieți decât fete au dat acest răspuns, iar această tendință s-a înregistrat în aproape toate țările.

Tabel centralizator Variabile principale selectate în funcție de țară. (Procente, dacă nu s-a indicat altfel.) ESPAD 2011. Culoarele indică schimbările semnificative față de colectarea de date pe 2007.

	Consum de țigări în ultimele 30 de zile	Consum de alcool în ultimele 30 de zile	Consum ocazional excesiv în ultimele 30 de zile ^{a)}	Volum de alcool (cl 100%) în cea mai recentă zi de consum, în rândul consumatorilor	Consum de canabis pe parcursul vieții	Consum oricărui alt drog ilicit diferit de canabis ^{b)} pe parcursul vieții	Consum de tranchilizante fără prescripție medicală pe parcursul vieții	Consum de inhalanți pe parcursul vieții ^{c)}
Albania	13	32	21	3,0	4	6	8	3
Belgia (Flandra)	26	69	38	4,7	24	9	8	7
Bosnia și Herțegovina (RS)	15	47	31	3,6	4	2	4	5
Bulgaria	39	64	48	4,0	24	10	3	4
Croația	41	66	54	6,6	18	5	5	28
Cipru	23	70	44	4,5	7	7	11	8
Republica Cehă	42	79	54	5,6	42	8	10	8
Danemarca ^{d)}	24	76	56	9,7	18	5	4	4
Estonia	29	59	53	6,0	24	8	8	15
Insulele Feroe	31	44	33	6,2	5	3	2	6
Finlanda	34	48	35	7,5	11	3	7	10
Franța	38	67	44	..	39	10	11	12
Germania (5 landuri)	33	73	..	5,6	19	8	2	10
Grecia	21	72	45	4,2	8	5	9	14
Ungaria	37	61	45	5,2	19	8	9	10
Islanda	10	17	13	4,8	10	4	8	3
Irlanda	21	50	40 ^{d)}	6,7	18	6	3	9
Italia	36	63	35	4,1	21	6	10	3
Letonia	43	65	49	5,0	24	9	4	23
Liechtenstein	32	66	..	5,1	21	8	2	10
Lituania	37	63	..	4,3	20	6	13	7
Malta	22	68	56	4,7	10	6	3	14
Republica Moldova	15	..	37	2,7	5	4	2	2
Monaco	38	69	39	..	37	11	14	15
Muntelegru	12	38	27	3,3	5	5	5	6
Norvegia	14	35	30	7,1	5	2	4	5
Polonia	28	57	37	5,3	23	7	15	8
Portugalia	29	52	22	5,0	16	8	7	6
România	29	49	36	3,1	7	5	3	7
Federația Rusă (Moscova)	31	37	24	3,8	15	5	2	9
Serbia	20	52	36	4,2	7	3	7	5
Republica Slovacă	39	60	50	5,3	27	7	4	10
Slovenia	32	65	53	5,4	23	6	5	20
Suedia	21	38	31	7,0	9	4	8	11
Ucraina	29	54	30	4,2	11	4	2	3
Medie	28	57	39	5,1	17	6	6	9
Regatul Unit	23	65	52	6,7	25	9	3	10

^{a)} Consumul a cinci sau mai multe băuturi în cadrul aceleiași ocazii. O „băutură” este un pahar/o sticlă/o doză de bere (aproximativ 50 cl), un pahar/o sticlă/o doză de cidru (aproximativ 50 cl), 2 pahare/sticle de limonadă alcoolizată (aproximativ 50 cl), un pahar de vin (aproximativ 15 cl), un pahar de băuturi spirtoase (aproximativ 5 cl sau un cocteil).

^{b)} cuprinde amfetamine, cocaină, crack, ecstasy, LSD sau alte halucinogene, heroină și GHB.

^{c)} Pentru obținerea unui efect euforic.

^{d)} Ca urmare a lipsei datelor comparabile pentru 2007, această comparație a fost realizată cu datele din 2003, subliniindu-se diferențele mai mari de 3 puncte procentuale.

■ Scădere ■ Nicio modificare ■ Creștere □ Nu s-a comparat

Unii elevi au raportat că au avut în ultimele 12 luni probleme legate de consumul de alcool. Tipurile de probleme raportate cel mai frecvent au fost „performanțe scăzute la școală sau la locul de muncă” (13 %) și „probleme grave cu prietenii sau părinții” (12 % fiecare). Țările în care numeroși elevi au raportat probleme legate de consumul de alcool sunt Bulgaria, Republica Cehă, Letonia și Slovacia.

Majoritatea problemelor legate de alcool sunt, în medie, mai frecvente în rândul băieților. Acest aspect este mai pronunțat în cazul „confruntărilor fizice” și „problemelor cu poliția”. Cu toate acestea, pentru unele probleme, mediile sunt aproximativ aceleași în cazul ambelor sexe, incluzând „performanțe scăzute la școală sau la locul de muncă” (13 %) și probleme grave cu prietenii sau părinții.

Drogurile ilicite

Aproape unul din trei (29 %) elevi din țările ESPAD a perceput canabisul ca fiind (destul sau extrem de) ușor de obținut. Totuși, există diferențe foarte mari între țări, proporțiile variind de la 59 % în Republica Cehă la 6 % în Republica Moldova. Pentru băieți este oarecum mai probabil decât pentru fete să considere canabisul ca fiind ușor de obținut (33 % față de 28 %, în 2011), iar această tendință este întâlnită la nivel de țară, în majoritatea țărilor, cifrele fiind semnificativ mai mari în cazul băieților în 24 de țări.

Amfetaminele și ecstasy nu sunt considerate a fi atât de ușor disponibile precum canabisul.

Tendința ascendentă observată între 1995 și 2003 în ceea ce privește consumul de droguri ilicite pe parcursul vieții a stagnat în 2007 când media la nivelul țărilor a fost cu aproximativ 2 puncte procentuale sub nivelul celei din 2003, rămânând la același nivel în 2011. În 1995, 11 % din elevi au raportat consumul de droguri ilicite pe parcursul vieții. Cifra din 2011 a fost de 18 %. În perioada dintre ultimele două valuri de anchete, s-a observat o creștere semnificativă în unsprezece țări și o scădere semnificativă în opt țări; în niciunul din cazuri nu există un tipar geografic anume, și atât creșterile cât și scăderile, pot fi observate deopotrivă în țările cu prevalență mare, cât și în țările cu prevalență mică.

În medie, 21 % din băieți și 15 % din fete au încercat droguri ilicite cel puțin o dată în viață, potrivit anchetei din 2011. În toate anchetele s-a observat că băieții au avut în mod evident o probabilitate mai mare să fi făcut acest lucru; în cadrul ultimului val,

s-au observat cifre semnificativ mai mari în rândul băieților în peste două treimi din țările ESPAD.

Consumul raportat de droguri ilicite variază considerabil de la o țară la alta. În Republica Cehă, aproape jumătate (43 %) din elevi au recunoscut un astfel de consum și destul de mulți elevi (aproximativ 39 %) au raportat acest lucru și în Franța și Monaco. În schimb, doar aproximativ 6 % au raportat consumul de droguri ilicite în Bosnia și Herțegovina (Republica Srpska), Insulele Feroe, Republica Moldova, Muntenegru și Norvegia. Rate de prevalență mai scăzute se întâlnesc adesea în țările din sud-estul Europei, inclusiv în multe dintre țările balcanice, și în țările nordice.

Marea majoritate a elevilor care au încercat droguri ilicite au consumat canabis. Consumul de canabis pe parcursul vieții a fost raportat de 17 % din elevi în 2011, în timp ce 6 % au încercat unul sau mai multe din celelalte droguri incluse în indexul drogurilor ilicite diferite de canabis. Ecstasy și amfetaminele se situează ambele pe locul doi (3 % fiecare) în timp ce cocaina, crack, LSD și heroina au fost raportate mai puțin frecvent (1-2%). Belgia (Flandra), Bulgaria, Franța, Letonia, Monaco și Regatul Unit (comparabilitate limitată) ocupă primele locuri în 2011 în ceea ce privește consumul oricărui alt drog diferit de canabis pe parcursul vieții, cu rate de prevalență de aproximativ 10 %. În medie, mai mulți băieți decât fete au încercat alte droguri ilicite diferite de canabis: 7 % față de 5 %, în 2011. Cifrele sunt, de asemenea, semnificativ mai mari în rândul băieților în 14 țări, deși există o țară Monaco, unde acest lucru a fost raportat de semnificativ mai multe fete.

După cum s-a menționat mai sus, canabisul este de departe drogul ilicit cel mai frecvent consumat. În medie, faptul de a încerca pe parcursul vieții un drog a fost raportat de mai mulți băieți decât fete, și anume 19 % față de 14 %, în 2011, cifrele fiind semnificativ mai mari în rândul băieților în 27 de țări. Există un decalaj imens între țările care ocupă primele locuri — Republica Cehă (42 % în 2011), Franța și Monaco (aproximativ 38 % fiecare) — și cele care ocupă ultimele locuri — Albania, Bosnia și Herțegovina (Republica Srpska), Insulele Feroe, Republica Moldova, Muntenegru și Norvegia (4-5 % fiecare). Între 2007 și 2011, proporția elevilor care au încercat canabis a crescut în mod semnificativ în unsprezece țări și a scăzut în cinci țări. Cele mai evidente creșteri s-au înregistrat în Franța și Monaco (8-9 puncte procentuale) în timp ce scăderea cea

mai mare s-a înregistrat în Federația Rusă (Moscova) (11 puncte procentuale).

Consumul de cannabis în ultimele 12 luni a fost raportat de 13 % din totalul elevilor, 15 % din rândul băieților și 11 % din rândul fetelor, în timp ce consumul din ultimele 30 de zile a fost declarat de 8 % din băieți și 5 % din fete (medie de 7 %). În majoritatea țărilor (27 în 2011), în mod semnificativ mai mulți băieți decât fete au consumat cannabis în ultimele 30 de zile. În primele două dintre țările cu cea mai mare prevalență (Franța și Monaco), mai mult de un elev din cinci a raportat consumul de cannabis în ultimele 30 de zile, însă doar 1-2 % au raportat același lucru în Albania, Bosnia și Herțegovina (Republica Srpska), Insulele Feroe, Republica Moldova, Norvegia și România.

Prevalența relativ mare a consumului de cannabis în rândul tinerilor din Europa ridică întrebări cu privire la potențialele consecințe negative pentru persoane și pentru societate. S-a folosit un modul opțional de chestionar, scara CAST, pentru a estima riscul apariției problemelor legate de consumul de cannabis în 13 țări ESPAD (din 36) care au furnizat date relevante. Per total, unul din trei consumatori de cannabis din anul precedent (33 %) a fost clasificat în 2011 ca prezentând un risc mare de a dezvolta probleme legate de consumul de cannabis.

Proporția totală de consumatori cu risc ridicat din ansamblul eșantioanelor naționale s-a încadrat între 1 % și 9 % în toate țările, cu o medie de 5 %.

Există doar un număr mic de țări unde proporția elevilor care au încercat droguri ilicite este mai mică în 2011 decât a fost în 1995. Cel mai evident caz este Irlanda, unde 37 % au încercat droguri în 1995, dar numai 19 % în 2011. O scădere în aceeași perioadă, de la 12 % la 7 %, poate fi observată în Insulele Feroe, în timp ce cifrele pentru Regatul Unit au scăzut de la 42 % în 1995 la 29 % în 2007.

Ca impresie generală creșterea consumului de droguri ilicite între 1995 (11 %) și 2003 (20 %), observată în rândul țărilor ESPAD a stagnat în 2003, având în vedere că prevalența medie a fost de 18 % atât în 2007, cât și în 2011.

Alte substanțe

Consumul pe parcursul vieții de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală este raportat cel mai frecvent în Lituania, Monaco și Polonia — unde aproximativ 14 % din elevi au indicat un astfel de consum în cadrul anchetei din 2011 —, în timp ce

nivelurile cele mai scăzute sunt raportate de elevii din Insulele Feroe, Germania (cinci landuri), Liechtenstein, Republica Moldova, Federația Rusă (Moscova) și Ucraina (2 %). În medie, mai multe fete decât băieți raportează consumul de astfel de medicamente fără prescripție (8 % față de 5 %, în 2011), această tendință observându-se, de asemenea, în majoritatea țărilor, în cadrul ultimei anchete fetele prezentând în 18 țări cifre semnificativ mai mari decât băieții. Valoarea per total a fost destul de stabilă între 1995 și 2011 (aproximativ 7-8 %), chiar dacă s-au observat creșteri semnificative între 2007 și 2011 în trei țări și scăderi în șapte țări.

Proporția medie de elevi care au încercat alcool în combinație cu pastile pentru obținerea unui efect euforic este mai scăzută în 2011 (6 %) decât în 1999 (9 %), iar această tendință descendentă poate fi observată la ambele sexe. În plus, cea mai mică diferență între sexe este cea din 2011 (7 % în rândul fetelor față de 5 % în rândul băieților).

Consumul de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală pe parcursul vieții și consumul de alcool în combinație cu pastile reprezintă singurele tipuri de comportamente legate de consumul de substanțe care, în medie, au fost mai frecvente în rândul fetelor decât în rândul băieților în toate cele cinci valuri de colectare de date.

De-a lungul anilor, de la prima anchetă din 1995, ratele de prevalență pe parcursul vieții privind consumul de inhalanți nu au suferit modificări foarte mari până în 2007, cu medii la nivel agregat de 8-9 %. Cu toate acestea, se poate observa o ușoară creștere de la 8 % la 10 % în perioada dintre ultimele două anchete. În trecut, băieții prezentau procentaje cu 1-2 puncte mai mari decât fetele, dar în 2011 ambele sexe au raportat aceeași proporție (10 %). Această situație nu mai fusese niciodată întâlnită.

În aproape jumătate din țările (15 din 32) cu date comparabile pentru 2007 și 2011, se poate observa o creștere semnificativă în ceea ce privește prevalența pe parcursul vieții a inhalanților, în timp ce în șapte țări s-a produs o scădere semnificativă. Una dintre cele mai evidente scăderi a avut loc în țara care s-a aflat în trecut pe primul loc, Cipru, unde proporția elevilor care au încercat inhalanți s-a redus la jumătate între 2007 (16 %) și 2011 (8 %). Există, de asemenea, creșteri pronunțate în perioada dintre ultimele două anchete. Un exemplu este Croația, cu o creștere de la 11 % la 28 %, iar altul este Letonia, unde valoarea a crescut de la 13 % la 23 %, ceea

ce a făcut ca aceste două țări să se situeze pe primele locuri în 2011. La polul opus, cu cea mai mică cifră, se situează Republica Moldova cu 2 %.

Consumul mai multor droguri este analizat într-un capitol special al raportului. Situația din 2011 este relativ stabilă în comparație cu cea din 2007. Prevalența generală a policonsumului de droguri (implicând două sau mai multe substanțe) în eșantionul total din cele 29 de țări cu date comparabile s-a apropiat de 9 % în ambele anchete. Această cifră este similară sau chiar mai mare decât cifrele privind consumul drogurilor ilicite, diferite de cannabis. Prevalența consumului de trei sau mai multe substanțe a fost de 3,5 % în cadrul fiecărei anchete. Policonsumul de droguri este asociat cu un comportament deviant, reprezentat aici prin faptul că elevii au avut probleme cu poliția, au fost implicați în confruntări fizice, au avut contacte sexuale fără prezervativ și au absentat de la cursuri.

Niciuna din substanțele la care s-a făcut referire în această secțiune nu prezintă un tipar geografic anume.

Observații finale

Este binecunoscut faptul că, la nivel individual, există adesea o legătură între consumul diverselor substanțe. În datele din 2011, se constată și la nivel agregat asocieri evidente între consumul diferitelor substanțe: se poate concluziona că în țările în care mulți elevi au raportat consum recent de alcool (în ultimele 30 de zile) și consum ocazional excesiv, există probabilitatea ca mai mulți elevi să raporteze o experiență cu droguri ilicite și inhalanți și viceversa.

Opt variabile principale oferă o imagine generală a rezultatelor pe 2011 pentru fiecare țară în parte: fumatul de țigări în ultimele 30 de zile, consumul de orice băutură alcoolică în ultimele 30 de zile, volumul de alcool (100 % alcool) consumat în cea mai recentă zi de consum, consumul ocazional excesiv în ultimele 30 de zile, consumul de marijuana sau hașiș (cannabis) pe parcursul vieții, consumul oricărui drog ilicit diferit de cannabis pe parcursul vieții, consumul de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală pe parcursul vieții și consumul de inhalanți pe parcursul vieții.

Ratele prevalenței în fiecare țară pentru cele opt variabile principale sunt comparate cu mediile pentru toate țările. Țările care se clasează deseori aproape de medie sunt Polonia și Portugalia. Țările cu prevalență scăzută sunt Islanda și țările balcanice

vecine - Albania, Bosnia și Herțegovina (Republica Srpska), Muntenegru - precum și Republica Moldova.

Este destul de greu să se identifice țări cu prevalență ridicată și niciuna dintre țări nu se situează peste medie la toate măsurătorile. Cu toate acestea, țările care ar putea fi menționate în 2011 într-un astfel de context sunt Republica Cehă, Estonia, Franța, Letonia, Monaco și Slovenia. Nu se observă clustere geografice evidente.

Tendențele generale privind consumul de substanțe în toate țările cu date pentru toate cele cinci valori prezintă o evoluție ușor diferită în funcție de variabila vizată. În ceea ce privește consumul de țigări în ultimele 30 de zile, s-a observat o scădere între 1999 și 2007, iar apoi valori neschimbate în 2011.

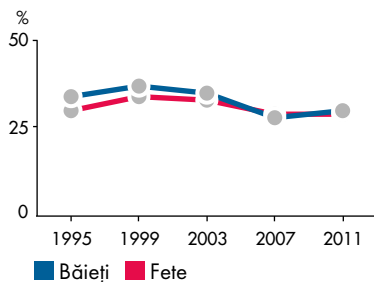
Din 2003, se poate observa o scădere ușoară a consumului de alcool în ultimele 30 de zile. În perioada 1995-2007 a putut fi remarcată o tendință ascendentă în privința consumului ocazional excesiv (o creștere de 9 puncte procentuale), explicată în mare parte prin ratele de prevalență în creștere raportate în rândul fetelor în mai multe țări. Această tendință pare să fi ajuns însă la un punct de stagnare, valorile din 2011 afișând o ușoară reducere atât la băieți, cât și la fete.

Tendința ascendentă din perioada 1995-2003 în ceea ce privește consumul de droguri ilicite pe parcursul vieții — preponderent cannabis — a ajuns, de asemenea, la un punct de stagnare; cifrele din 2007 și 2011 fiind cu 3 puncte procentuale mai mici decât valoarea din 2003. Proportia celor care au încercat orice alt drog ilicit diferit de cannabis a crescut între 1995 și 1999, dar a rămas destul de stabilă ulterior.

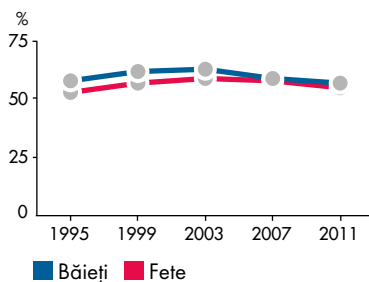
Pentru consumul de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală pe parcursul vieții, cu greu se poate observa vreo schimbare în cadrul celor cinci valori. Aceeași situație se întâlnește pentru inhalanți, chiar dacă cifra din 2011 este ușor mai ridicată decât cea din 2007.

Cu o singură excepție — consumul de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală, cifrele pentru variabilele principale au fost mai mari în rândul băieților decât în rândul fetelor pe parcursul primului val de anchete. Cu toate acestea, diferența între sexe a dispărut, mai mult sau mai puțin, până la momentul realizării anchetei din 2011 atât pentru consumul de țigări și de alcool în ultimele 30 de zile, cât și pentru consumul de inhalanți pe parcursul vieții. O reducere

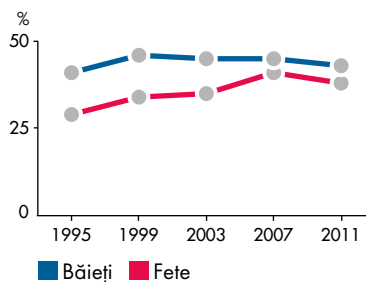
Figură centralizatoare Tendințe pentru opt variabile principale în funcție de sex. 1995-2011. Procente medii (dacă nu s-a indicat altfel) pentru cele 14-26 țări care au furnizat date privind tendințele.

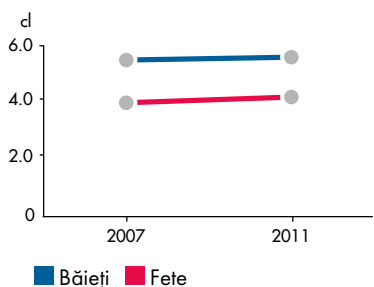
Consum de țigări în ultimele 30 de zile. Mediile pentru 19 țări. Procente.

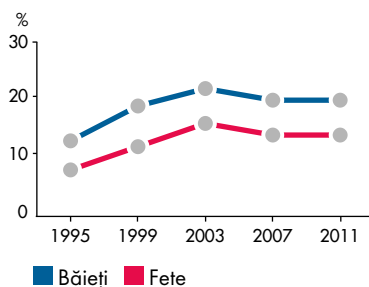
Consum de băuturi alcoolice în ultimele 30 de zile. Mediile pentru 18 țări.

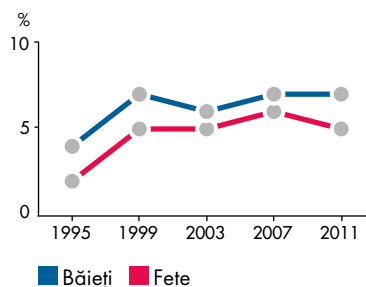
Proporția celor care raportează consumul a cinci sau mai multe băuturi în cadrul aceleiași ocazii în ultimele 30 de zile. Mediile pentru 14 țări. (O „băutură” este un pahar/o sticlă/o doză de bere (aproximativ 50 cl), un pahar/o sticlă/o doză de cidru (aproximativ 50 cl), 2 pahare/sticle de limonadă alcoolizată (aproximativ 50 cl), un pahar de vin (aproximativ 15 cl), un pahar de băuturi spirtoase (aproximativ 5 cl sau un cocktail).

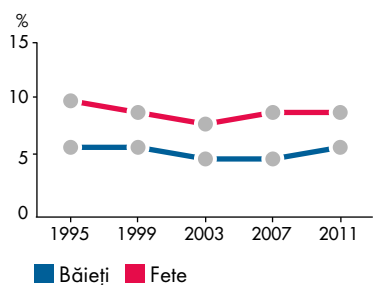
Consum mediu estimat de alcool pe parcursul celei mai recente zile de consum în rândul elevilor care au raportat vreun fel de băutură în cea mai recentă zi de consum. Mediile pentru 26 de țări. (Centilitri alcool 100%)

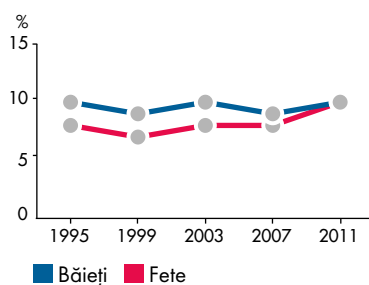
Consum de marijuana sau hașiș pe parcursul vieții. Mediile pentru 19 țări.

Consum de droguri ilicite diferite de marijuana sau hașiș pe parcursul vieții. Mediile pentru 19 țări. (Inclusiv amfetamine, cocaină, crack, ecstasy, LSD sau alte halucinogene, heroină și (începând din 2007) GHB.)

Consum de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală pe parcursul vieții. Mediile pentru 19 țări.

Consum de inhalanți pe parcursul vieții. Medii pentru 17 țări.

observabilă a diferenței între sexe poate fi înregistrată, de asemenea, pentru consumul ocazional excesiv în ultimele 30 de zile.

Cu toate acestea, tendințele din fiecare țară în parte se abat de la impresia generală, astfel cum se poate observa din culorile tabelului centralizator pentru cele opt variabile principale. În ceea ce privește modificările recente dintre 2007 și 2011, elevii din Bosnia și Herțegovina (Republica Srpska) prezintă în 2011 cifre mai scăzute decât în 2007 pentru toate cele opt variabile. Printre celelalte țări cu un număr relativ mare de tendințe descendente se află Malta cu cifre mai scăzute în 2011 pentru șase variabile și Islanda, Norvegia și Federația Rusă (Moscova) cu cifre mai scăzute pentru cinci variabile. În cazul Islandei și al Norvegiei, această tendință descrescătoare include toate variabilele referitoare la alcool, în timp ce în Malta și în Federația Rusă (Moscova) a scăzut consumul de canabis pe parcursul vieții și consumul oricărui alt drog diferit de canabis pe parcursul vieții.

În Islanda, aceasta reprezintă o continuare a tendințelor observate în anchetele anterioare, care au poziționat Islanda pe primul loc în ceea ce privește consumul redus de alcool și abținerea în legătură cu diferite substanțe.

Creșteri semnificative pentru șase din cele opt variabile principale pot fi observate în Cipru, și în Grecia, Ungaria și Muntenegru pentru cinci variabile. Elevii din Cipru au raportat un consum mai mare de alcool și de droguri ilicite în 2011 în timp ce proporția celor care au consumat inhalanți s-a înjumătățit.

Creșterile din Grecia și Ungaria au inclus consumul ocazional excesiv, precum și cantitățile consumate în cea mai recentă zi de consum. Creșterile din Muntenegru au început în mare parte de la nivelurile relativ scăzute observate în cadrul anchetei anterioare.

Variabila principală pentru care cele mai multe țări (15) au raportat în 2011 cifre semnificativ mai mari decât în 2007 este reprezentată de inhalanți. Alte variabile pentru care relativ multe țări au raportat creșteri între ultimele două anchete sunt consumul de canabis pe parcursul vieții (11) și consumul mediu de alcool în cea mai recentă zi de consum (10).

Variabilele principale pentru care cele mai multe țări au raportat în 2011 cifre semnificativ mai scăzute decât în 2007 sunt consumul de alcool în ultimele 30

de zile și consumul ocazional excesiv pe parcursul aceleiași perioade (11 țări fiecare).

O privire asupra întregului interval dintre 1995 și 2011 cu accent pe trei variabile (consumul ocazional excesiv, consumul de canabis pe parcursul vieții și consumul oricărui alt drog diferit de canabis pe parcursul vieții) arată că, în comparație cu anul 1995, cifrele din majoritatea țărilor au rămas relativ neschimbate sau au crescut în 2011. Cele mai pronunțate creșteri ale consumului ocazional excesiv, exprimate în puncte procentuale, se întâlnesc în Croația, Ungaria, Republica Slovacă și Slovenia (21-30 de puncte procentuale). Cele mai mari creșteri în ceea ce privește consumul de canabis pe parcursul vieții au fost înregistrate în Republica Cehă (principala creștere având loc anterior anului 2003), Estonia (în mare parte anterior anului 2003) și Republica Slovacă (chiar dacă cifra din 2011 este semnificativ mai scăzută decât cea din 2007) (17-20 puncte procentuale). Cu câteva excepții, aceste țări se află în estul Europei.

O scădere în perioada 1995-2011 în ceea ce privește consumul ocazional excesiv în ultimele 30 de zile se întâlnește în principal în Islanda (23 de puncte procentuale), dar de asemenea și în Finlanda (până în 2007) și Ucraina (16 puncte procentuale fiecare). Consumul de canabis pe parcursul vieții s-a redus cu 19 puncte procentuale în Irlanda și cu 12 în Regatul Unit (până în 2007). Aceste două țări sunt și singurele țări cu scăderi semnificative privitor la consumul oricărui alt drog diferit de canabis pe parcursul vieții, cu 13 puncte procentuale în Regatul Unit (între 1995 și 2007) și 10 în Irlanda. Cu excepția Ucrainei, toate aceste țări se află în vestul Europei.

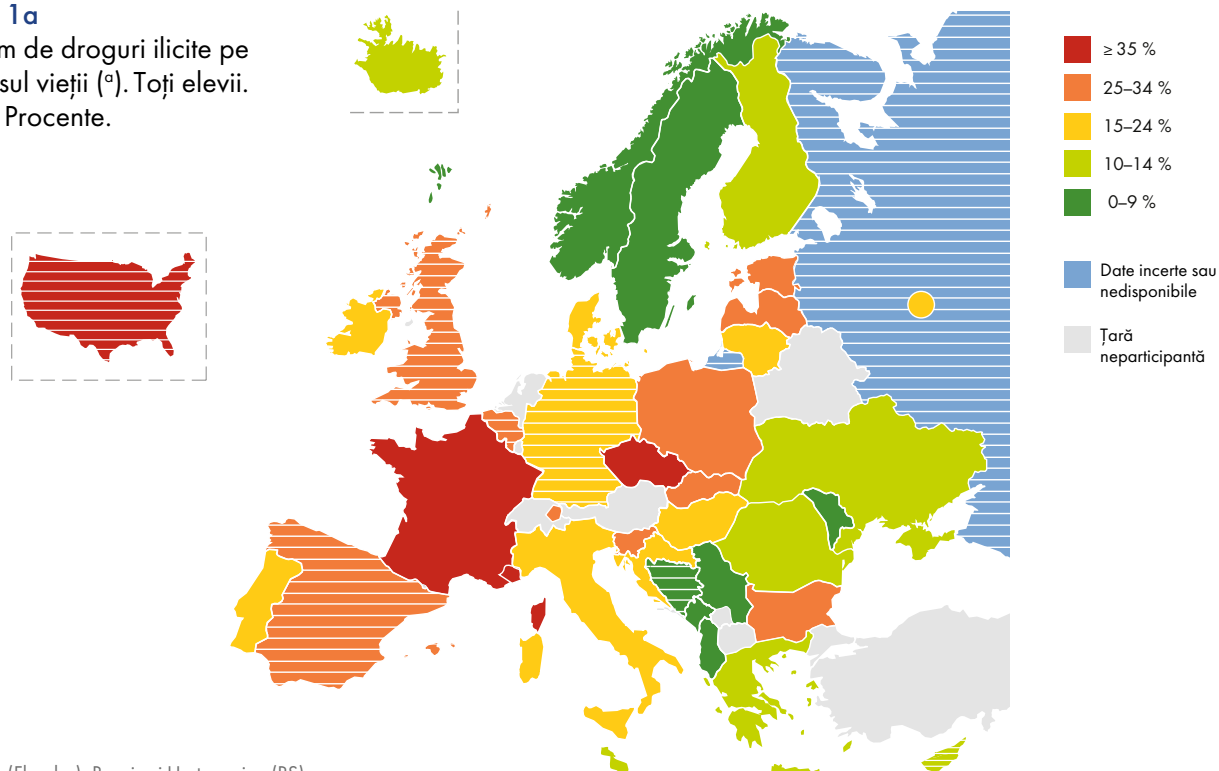
Desigur, există mai multe exemple de (grupuri de) țări care evoluează în aceeași direcție cu cele prezentate mai sus; un exemplu este consumul de alcool în scădere în unele țări nordice. Astfel, există un număr foarte mare de oportunități suplimentare pentru analiza datelor ESPAD și se speră că, în viitor, cercetătorii ESPAD, precum și colegii din alte țări vor folosi în și mai mare măsură bazele de date ESPAD pentru a ne îmbogăți cunoștințele cu privire la consumul diferitelor substanțe în rândul tinerilor din Europa.

Versiunea integrală a raportului ESPAD pe 2011 poate fi găsită pe următorul site:
<http://www.espad.org/espad-reports>

Cifre cheie privind consumul de droguri

Figura 1a

Consum de droguri ilicite pe parcursul vieții ^(a). Toți elevii. 2011. Procente.

(¹) Belgia (Flandra), Bosnia și Herțegovina (RS), Cipru, Germania (5 landuri) și Federația Rusă (Moscova): acoperire geografică limitată.

(²) Spania, Regatul Unit și SUA: comparabilitate limitată.

(^a) Cuprinde cannabis, amfetamine, cocaină, crack, ecstasy, LSD sau alte halucinogene, heroină și GHB.

Diferență semnificativă între băieți și fete

Figura 1b

Consum de droguri ilicite pe parcursul vieții ^(a) în funcție de sex. 2011. Procente.

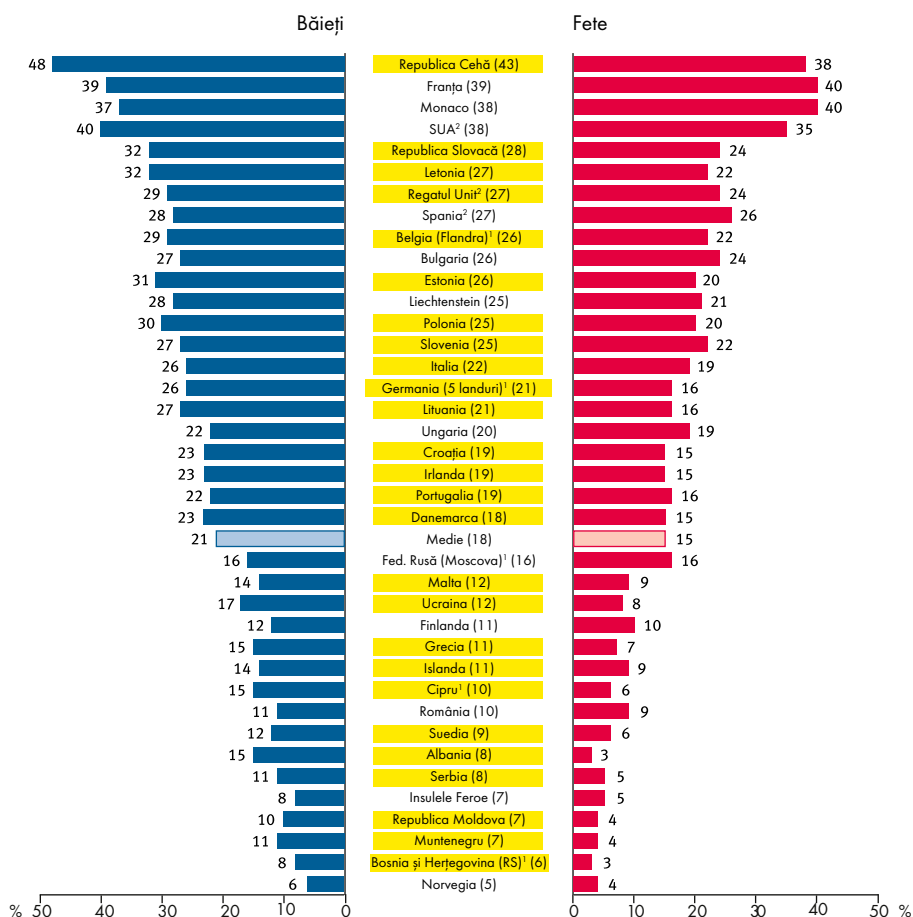
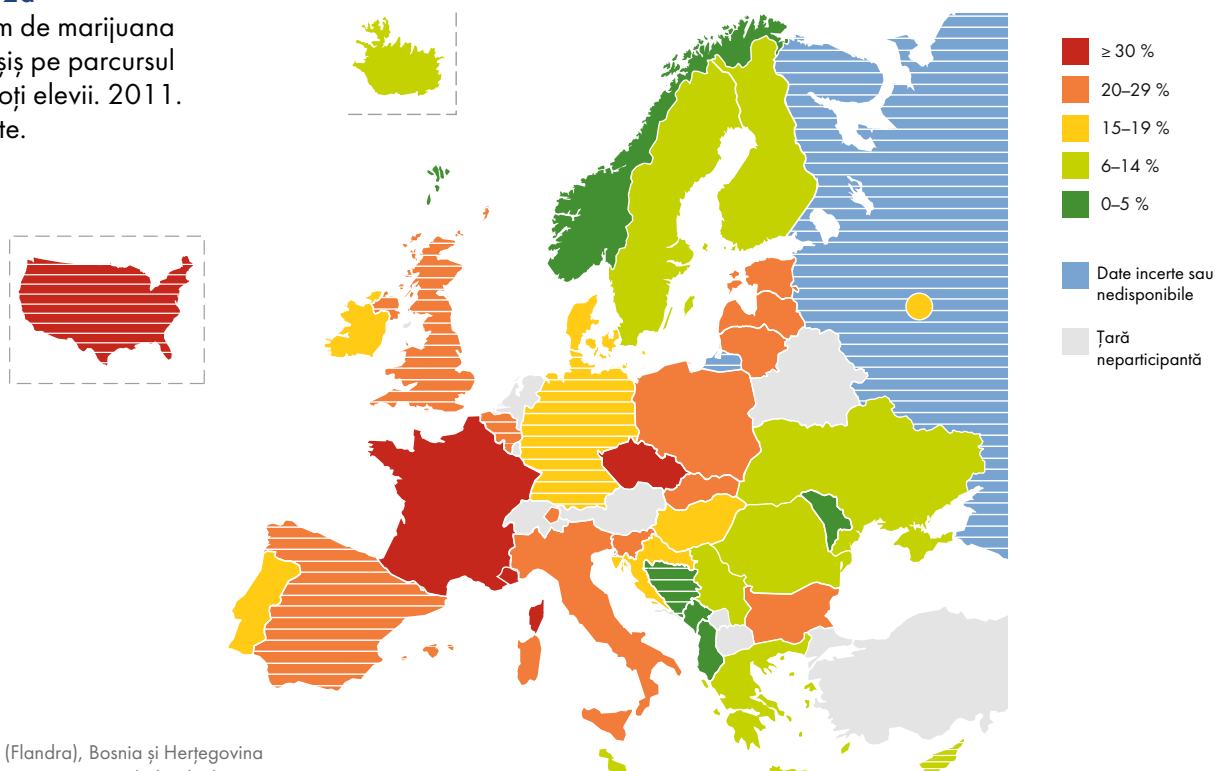

Figura 2a

Consum de marijuana sau hașiș pe parcursul vieții. Toți elevii. 2011. Procente.

(¹) Belgia (Flandra), Bosnia și Herțegovina (RS), Cipru, Germania (5 landuri) și Federația Rusă (Moscova): acoperire geografică limitată.

(²) Spania, Regatul Unit și SUA: comparabilitate limitată.

Diferență semnificativă între băieți și fete

Figura 2b

Consum de marijuana sau hașiș pe parcursul vieții în funcție de sex. 2011. Procente.

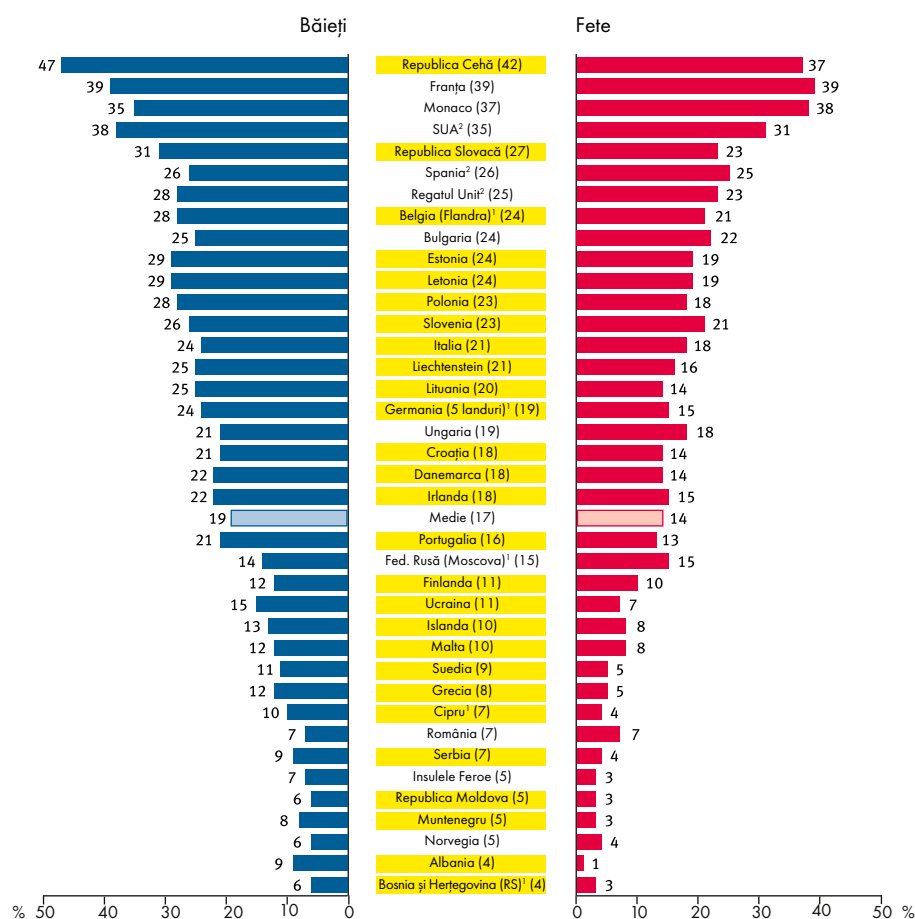
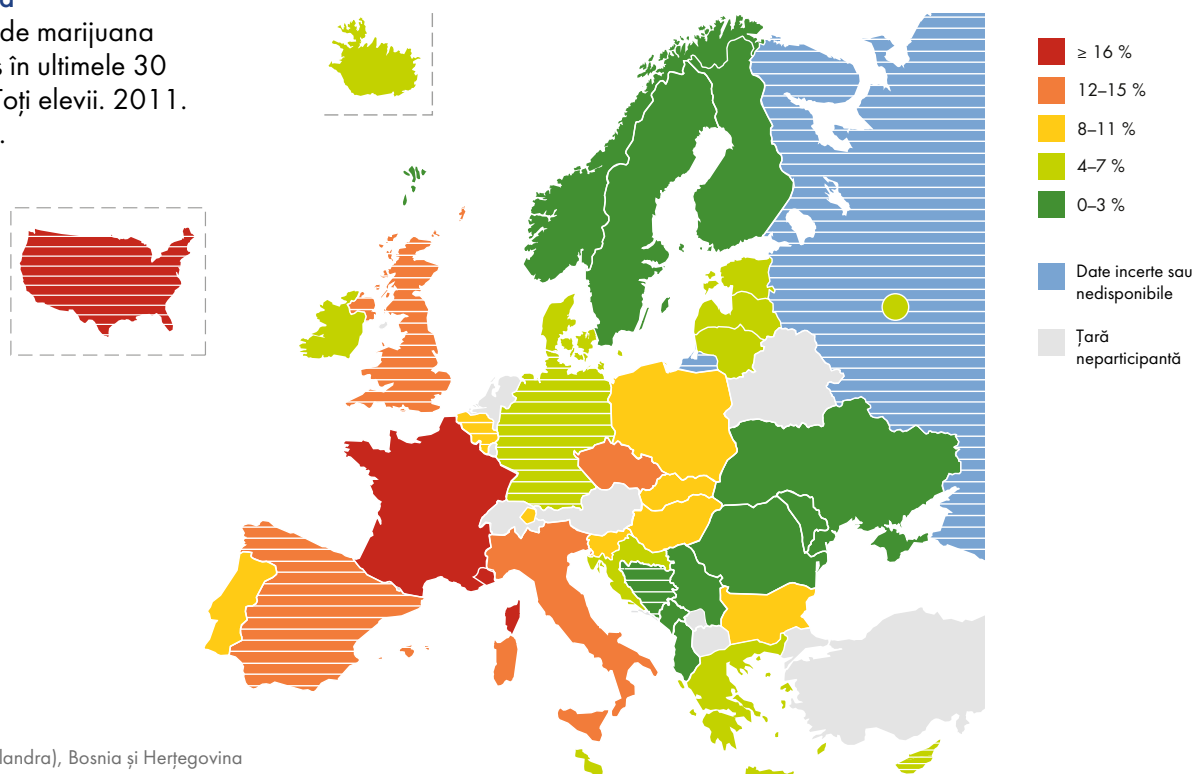

Figura 3a

Consum de marijuana sau hașiș în ultimele 30 de zile. Toți elevii. 2011. Procente.

(¹) Belgia (Flandra), Bosnia și Herțegovina (RS), Cipru, Germania (5 landuri) și Federația Rusă (Moscova): acoperire geografică limitată.

(²) Spania, Regatul Unit și SUA: comparabilitate limitată.

Diferență semnificativă între băieți și fete

Figura 3b

Consum de marijuana sau hașiș în ultimele 30 de zile în funcție de sex. 2011. Procente.

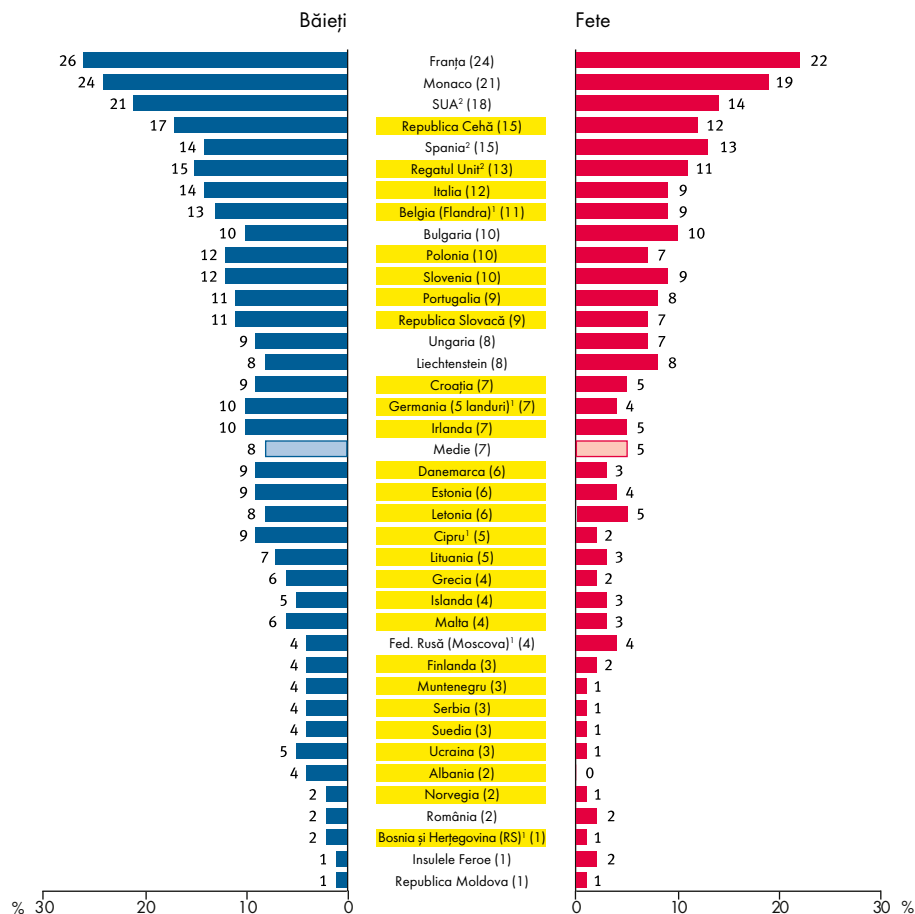
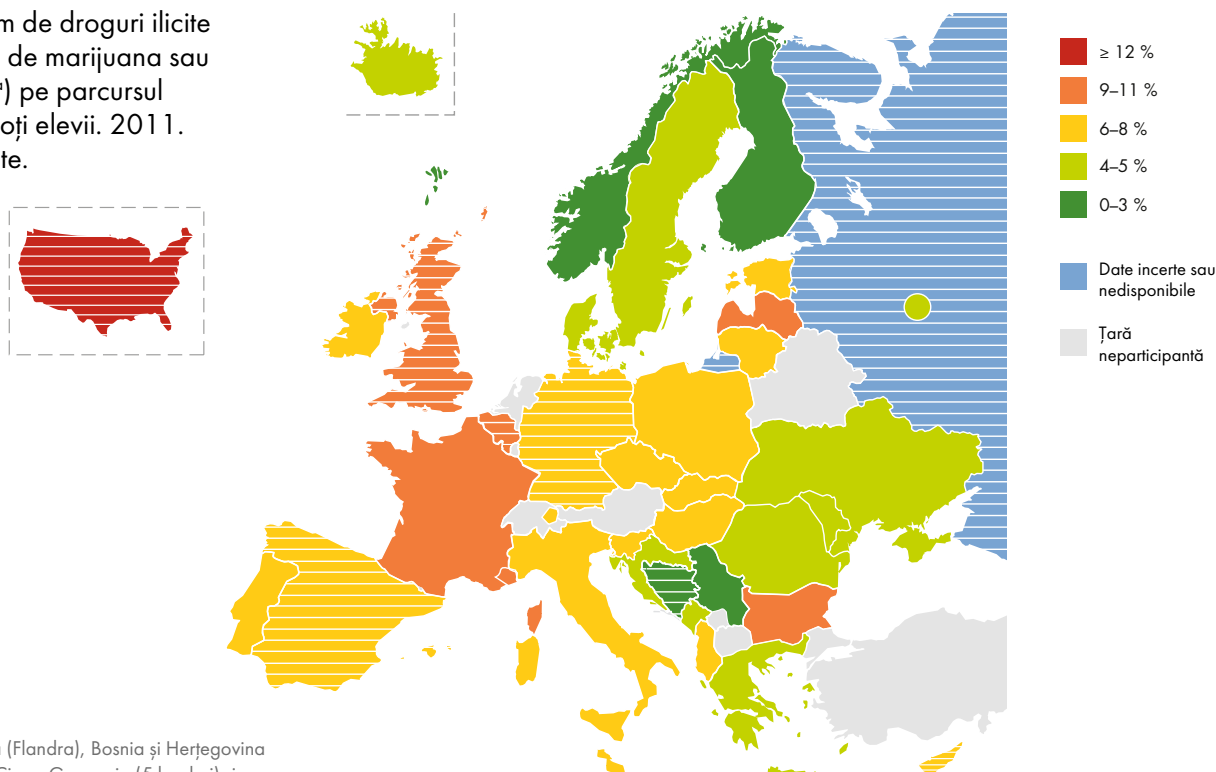

Figura 4a

Consum de droguri ilicite diferite de marijuana sau hașiș ^(a) pe parcursul vieții. Toți elevii. 2011. Procente.

(¹) Belgia (Flandra), Bosnia și Herțegovina (RS), Cipru, Germania (5 landuri) și Federația Rusă (Moscova): acoperire geografică limitată.

(²) Spania, Regatul Unit și SUA: comparabilitate limitată.

(^a) Cuprinde amfetamine, cocaină, crack, ecstasy, LSD sau alte halucinogene, heroină și GHB.

(^b) Sunt incluse tranchilizantele; nu este inclus ecstasy sau GHB.

Diferență semnificativă între băieți și fete

Figura 4b

Consum de droguri ilicite diferite de marijuana sau hașiș ^(a) pe parcursul vieții în funcție de sex. 2011. Procente.

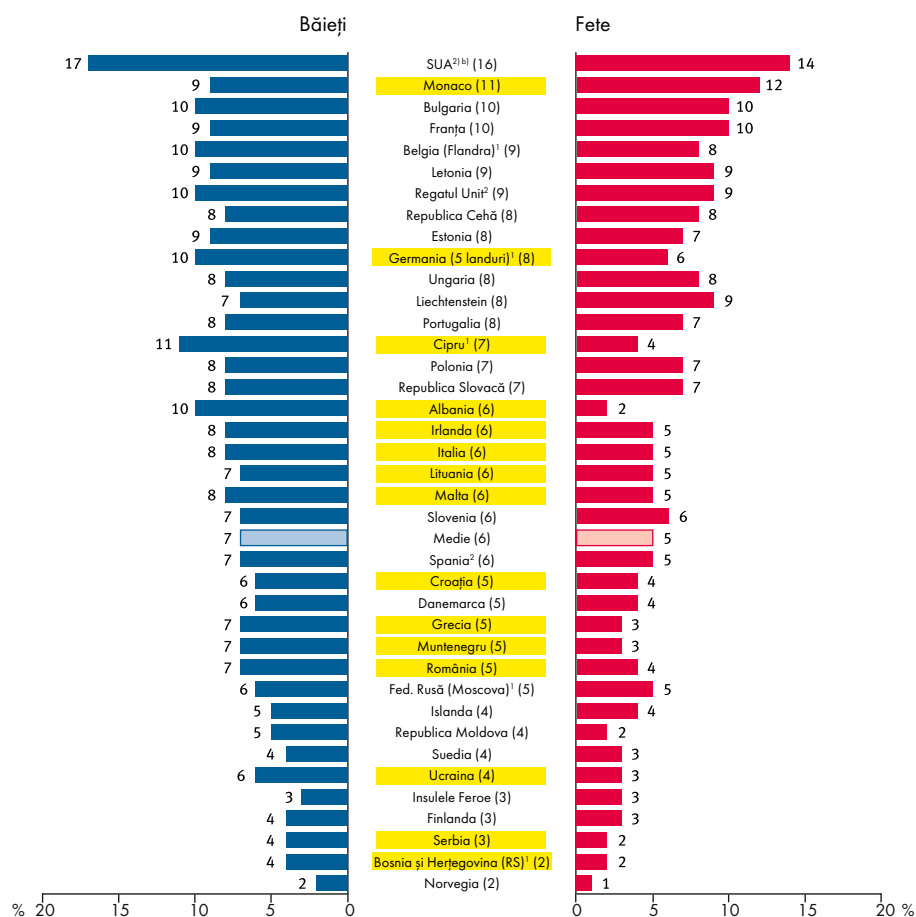
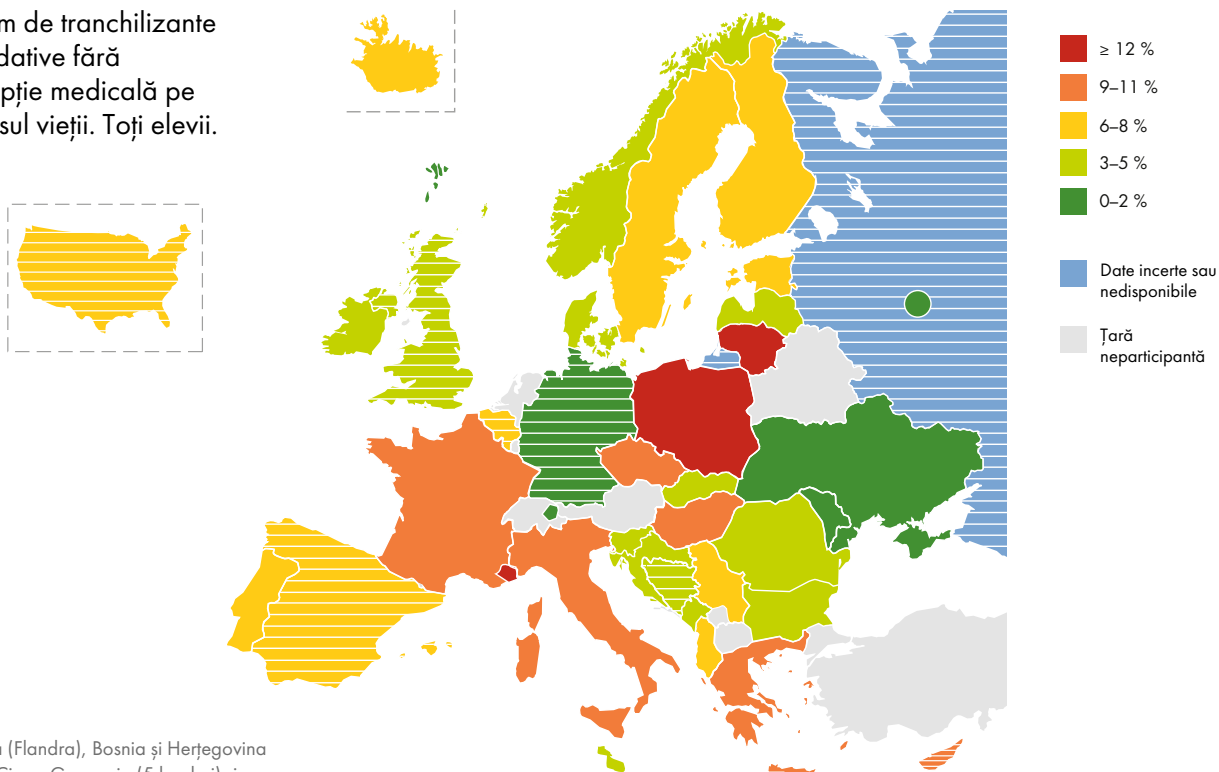

Figura 5a

Consum de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală pe parcursul vieții. Toți elevii. 2011.

(¹) Belgia (Flandra), Bosnia și Herțegovina (RS), Cipru, Germania (5 landuri) și Federația Rusă (Moscova): acoperire geografică limitată.

(²) Spania, Regatul Unit și SUA: comparabilitate limitată.

Diferență semnificativă între băieți și fete

Figura 5b

Consum de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală pe parcursul vieții în funcție de sex. 2011. Procente.

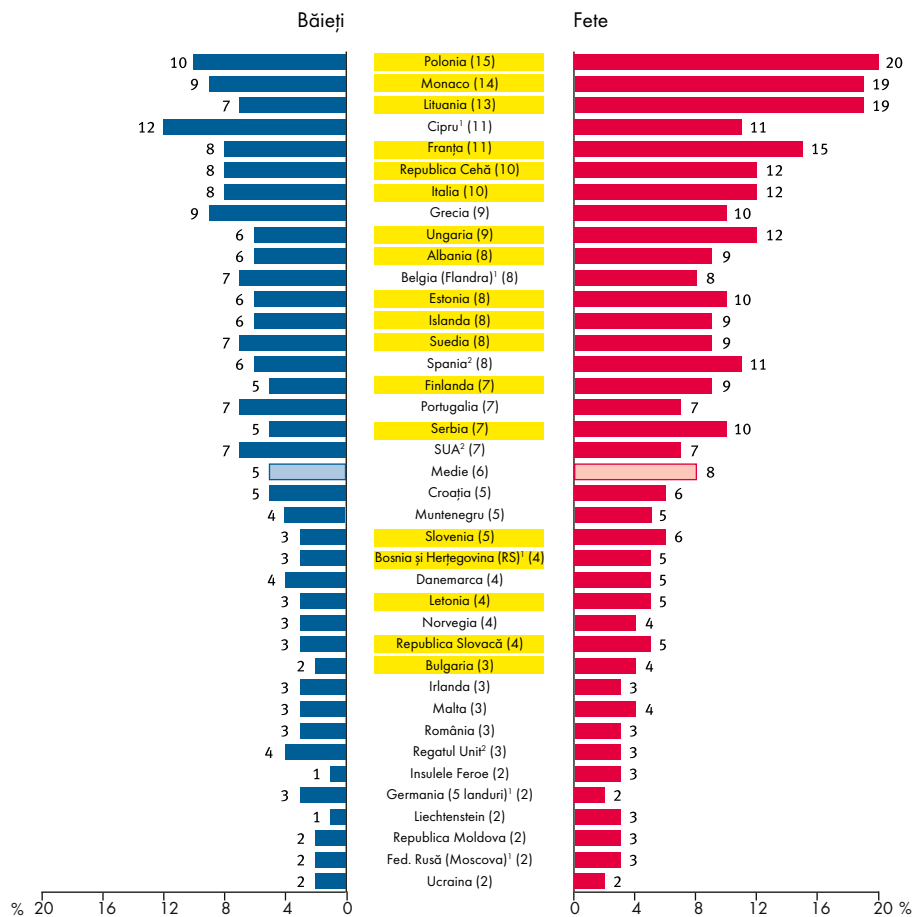
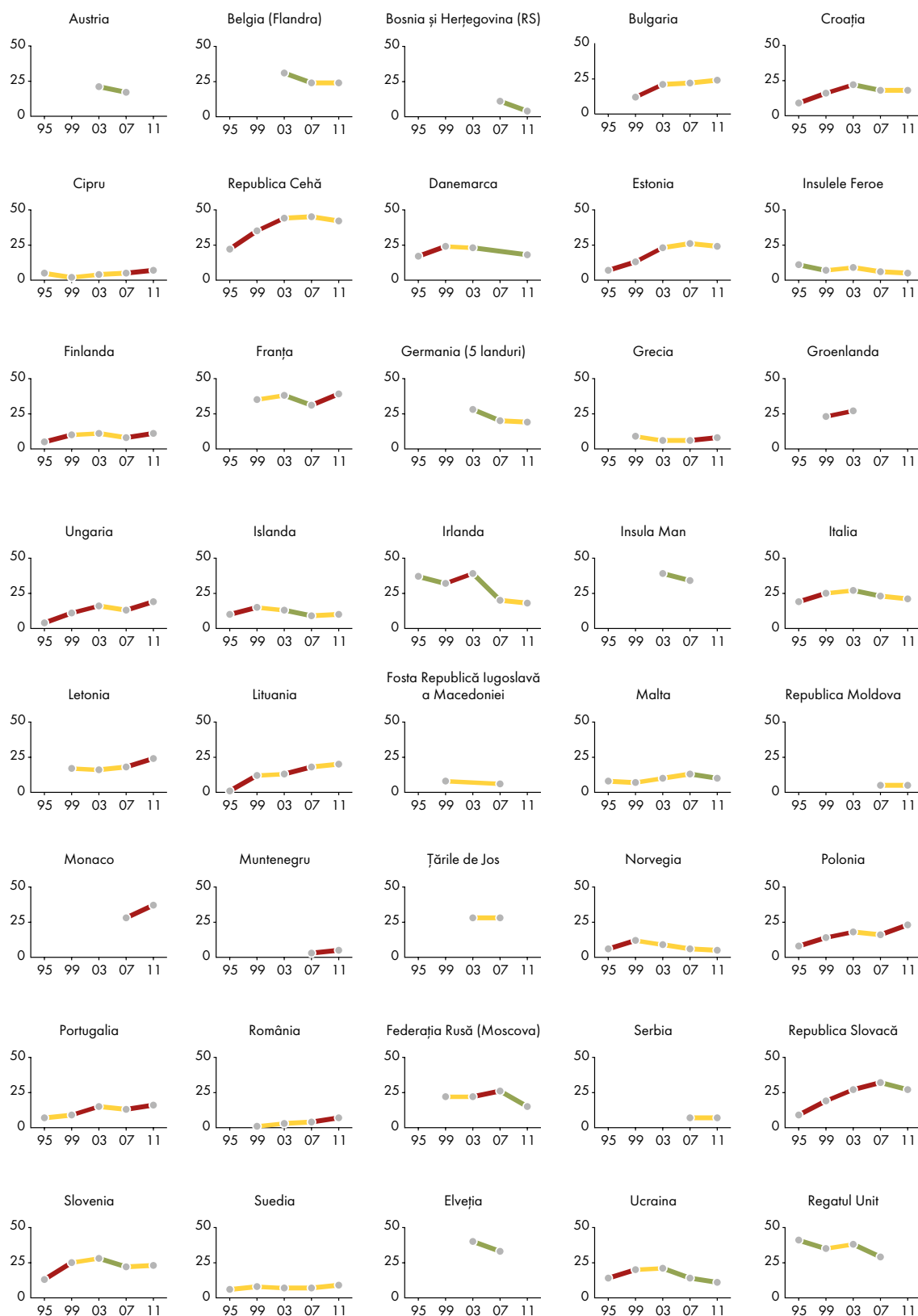
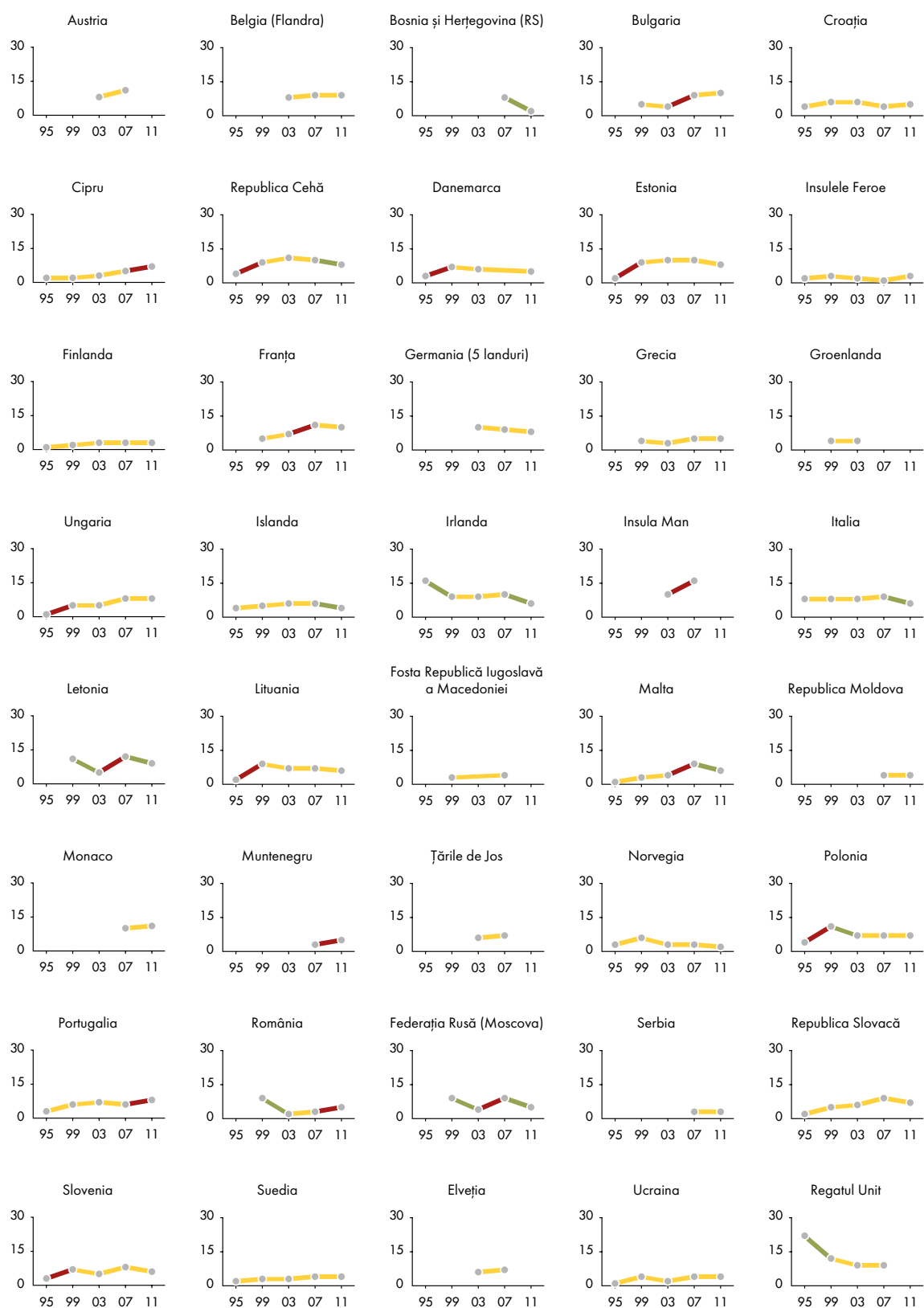

Figura 6 Consum de marijuana sau hașiș pe parcursul vieții pe țări. 1995–2011. Procente.

Notă: Pentru schimbările de la nivelul țărilor în perioada 2007–2011 a fost testată semnificația statistică a diferențelor, cu excepția a trei țări, pentru care nu a fost posibilă realizarea testelor de semnificație (Danemarca, Regatul Unit și Norvegia). Modificările mai mici de patru puncte procentuale între colectările anterioare de date nu sunt considerate modificări reale. Scăderile sunt marcate cu verde, creșterile cu roșu, situațiile neschimbate cu galben.

Figura 7 Consum de droguri ilicite diferite de marijuana sau hașiș pe parcursul vieții, pe țări. 1995-2011. Procente.

Notă: Pentru schimbările de la nivelul Țărilor în perioada 2007-2011 a fost testată semnificația statistică a diferențelor, cu excepția a trei țări, pentru care nu a fost posibilă realizarea testelor de semnificație (Danemarca, Regatul Unit și Norvegia). Modificările mai mici de patru puncte procentuale între colectările anterioare de date nu sunt considerate modificări reale. Scăderile sunt marcate cu verde, creșterile cu roșu, situațiile neschimbate cu galben.

Tabel 1 Prevalența policonsumului de droguri în 29 de țări. 2007 și 2011. Procente.

	2+ substanțe		3+ substanțe	
	2007	2011	2007	2011
Belgia (Flandra)	12,5	12,9	5,4	4,5
Bulgaria	13,0	12,9	5,0	5,2
Croația	10,2	12,3	3,4	4,3
Cipru	8,0	11,2	3,0	5,0
Republica Cehă	16,2	16,1	6,7	5,9
Estonia	8,3	7,9	3,6	2,5
Finlanda	4,8	5,8	1,7	2,2
Franța	15,4	20,1	7,6	7,8
Germania (5 landuri)	11,6	9,8	3,9	3,5
Grecia	7,5	7,5	2,3	2,6
Ungaria	9,4	10,2	3,6	5,0
Islanda	5,4	4,1	2,2	1,7
Irlanda	10,2	6,7	4,6	2,4
Italia	16,1	13,1	7,3	6,2
Letonia	9,7	9,2	3,6	3,6
Lituania	9,4	7,7	3,1	2,8
Malta	9,9	7,8	4,0	3,3
Monaco	10,2	17,9	5,0	8,3
Munte negru	2,8	4,4	1,1	2,0
Norvegia	3,0	1,5	1,6	0,6
Polonia	8,2	10,7	3,0	4,0
Portugalia	7,4	7,1	2,7	3,1
România	4,0	5,5	1,1	1,6
Federația Rusă (Moscova)	6,8	6,4	2,4	1,8
Serbia	6,2	5,9	2,0	2,1
Republica Slovacă	12,2	9,4	4,7	3,5
Slovenia	10,2	9,8	4,2	4,0
Suedia	3,7	3,9	1,6	1,2
Ucraina	5,8	5,0	1,8	1,9

Notă: Policonsumul de droguri este definit drept consumul a mai mult de una dintre următoarele substanțe: tutun (peste 5 țigări pe zi în ultimele 30 de zile), alcool (consum cu 10 sau mai multe ocazii în ultimele 30 de zile), cannabis (orice consum în ultimele 30 de zile), alte droguri ilicite (amfetamine, cocaină, crack, heroină și ecstasy, precum și LSD sau alte halucinogene) (orice consum pe parcursul vieții) și tranchilizante/sedative fără o prescripție medicală (orice consum pe parcursul vieții).

Figura 8

Proporția consumatorilor cu risc ridicat în rândul persoanelor care au consumat cannabis pe parcursul ultimelor 12 luni.

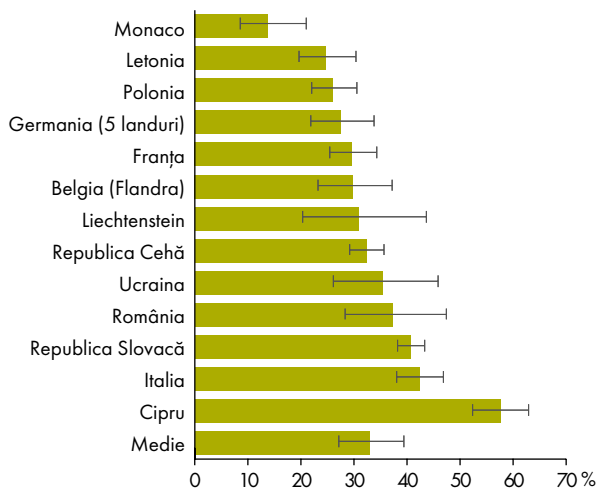
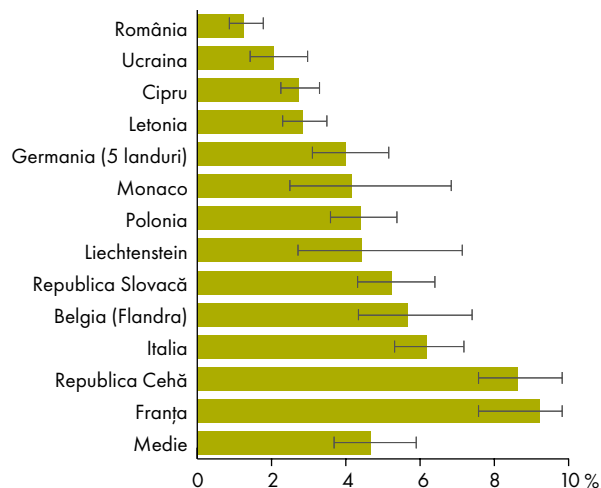

Figura 9

Proporția consumatorilor cu risc crescut în rândul tuturor elevilor participanți dintr-o țară.

Notă: Scara testului de screening privind abuzul de cannabis (*Cannabis Abuse Screening Test*, CAST) a fost folosită pentru a estima riscul apariției problemelor legate de consumul de cannabis în cele 13 țări ESPAD (din 36) care au furnizat date relevante. Punctajul însumat CAST se încadrează între 0 și 6, cu un punct critic de 2 sau mai mult indicând un risc crescut al consumului de cannabis.

Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie

Rezumat — Raportul ESPAD pe 2011

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene

2012 — 22 p. — 21x29.7 cm

ISBN 978-92-9168-525-7

Despre OEDT și ESPAD

Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT) este una dintre agențiile descentralizate ale Uniunii Europene. Înființat în 1993 și având sediul la Lisabona, Observatorul este sursa principală de informații comprehensive cu privire la situația drogurilor și a dependenței de droguri în Europa.

OEDT colectează, analizează și diseminează informații concrete, obiective, de încredere și comparabile privind drogurile și toxicomania. Prin aceasta, OEDT oferă publicului său o imagine bazată pe dovezi a fenomenului drogurilor la nivel european.

Proiectul european de anchete în școli privind consumul de alcool și alte droguri (ESPAD) reprezintă un efort de colaborare al unor echipe independente din peste 40 de țări europene, pentru cel mai amplu proiect transnațional de cercetare din lume privind consumul de substanțe în rândul adolescenților.

ESPAD a fost creat în 1993 la inițiativa Consiliului suedez pentru informații privind alcoolul și alte droguri (CAN) și cu sprijinul Grupului Pompidou din cadrul Consiliului Europei. Pentru prima oară colectarea datelor a fost realizată în 26 de țări în 1995. Raportul ESPAD pe 2011 prezintă rezultatele celui de-al cincilea val, care a avut loc în 36 de țări pe parcursul anului 2011.

Acest rezumat multilingv este un produs al cadrului de cooperare care există între OEDT și ESPAD. Obiectivele noastre comune sunt extinderea accesului la informațiile și expertiza privind consumul de alcool și alte droguri în rândul elevilor obținute în cadrul proiectului ESPAD, precum și îmbunătățirea disponibilității, calității și comparabilității datelor anchetelor realizate în școli.

